

ARUANNE

Euroopa Toiduohutusameti eelarveaasta 2012 raamatupidamise aastaaruande kohta koos ameti vastustega

(2013/C 365/17)

SISSEJUHATUS

1. Parmas asuv Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „amet“) loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 178/2002⁽¹⁾. Ameti peamised ülesanded on anda toitu ja toiduohutust käsitlevate liidu õigusaktide koostamiseks vajalikku teadusinfot, koguda ja analüüsida andmeid, mis võimaldavad riskide kirjeldamist ja jälgimist, ning anda riskide kohta sõltumatut teavet⁽²⁾.

KINNITAVAT AVALDUST TOETAV TEAVE

2. Kontrollikoja auditi lähenemisviis koosneb analüütilistest auditiprotseduuridest, tehingute otsesest testimisest ning ameti järelevalve- ja kontrollisüsteemide peamiste kontrollimehhanismide hindamisest. Lisaks kasutatakse vajaduse korral teiste auditiitorite tööst saadud auditi tõendusmaterjali ning analüüsitakse juhtkonna esitisi.

KINNITAV AVALDUS

3. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 287 sätetele auditeeris kontrollikoda:

- a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽³⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽⁴⁾ 31. detsembril 2012. aastal lõppenud eelarveaasta kohta; ning
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust.

Juhtkonna kohustused

4. Vastavalt komisjoni määruse (EÜ, Euratom) nr 2343/2002⁽⁵⁾ artiklitele 33 ja 43 vastutab juhtkond

ameti raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest ning aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest:

- a) juhtkonna kohustused seoses ameti raamatupidamise aastaaruandega hõlmavad finantsaruannete koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks vajaliku sisekontrollisüsteemi kavandamist, rakendamist ja käiguhoidmist nii, et neis ei esineks pettusest või vigadest tingitud olulisi väärkajastamisi; komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud raamatupidamiseeskirjadel⁽⁶⁾ põhinevate asjakohaste arvestuspõhimõtete valimist ja rakendamist; arvestushinnangute koostamist, mis on asjaolusid arvestades mõistlikud. Direktor kiidab ameti raamatupidamise aastaaruande heaks pärast seda, kui peaarvupidaja on selle kogu olemasoleva teabe põhjal koostanud ning lisanud teatise, milles ta muu hulgas kinnitab, et omab piisavat kindlust selle kohta, et raamatupidamise aastaaruanne annab ameti finantsolukorra kohta kõikides olulistes aspektides õige ja õiglase ülevaate;
- b) alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tagamiseks ning usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte järgimiseks on juhtkond kohustatud kavandama, rakendama ja käigus hoidma mõjusat ja tõhusat sisekontrollisüsteemi, mis hõlmab piisavat järelevalvet ja asjakohaseid meetmeid eeskirjade eiramise ja pettuse ärahoidmiseks ning vajaduse korral õiguslikke menetlusi valesti makstud või kasutatud vahendite tagasinõudmiseks.

Audiitori kohustused

5. Kontrollikoja kohustuseks on esitada oma auditi põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule⁽⁷⁾ kinnitav avaldus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Kontrollikoda viib auditi läbi kooskõlas IFACi rahvusvaheliste auditeerimisstandardite ja eetikanormidega ning INTOSAI kõrgeimate kontrolliasutuste rahvusvaheliste standarditega. Nende standardite kohaselt peab kontrollikoda

⁽¹⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

⁽²⁾ II lisas esitatakse teavitaval eesmärgil kokkuvõtte ameti pädevusest ja tegevusest.

⁽³⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi ja tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

⁽⁴⁾ Need koosnevad eelarve tulemiaruandest ja selle lisast.

⁽⁵⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72.

⁽⁶⁾ Komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud raamatupidamiseeskirjad põhinevad Rahvusvahelise Arvestusekspertide Föderatsiooni koostatud rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamisstandarditel (IPSAS), või vajaduse korral Rahvusvahelise Arvestusstandardite Nõukogu koostatud rahvusvahelistel arvestusstandarditel (IAS) / rahvusvahelistel finantsaruandlusstandarditel (IFRS).

⁽⁷⁾ Nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1) artikli 185 lõige 2.

auditi planeerima ja läbi viima viisil, mis annab talle piisava kindluse selle kohta, et ameti raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi ja selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed.

6. Auditi käigus viiakse läbi protseduure auditi tõendusmaterjali kogumiseks aruandes esitatud summade ja andmete ning alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Valitud protseduurid sõltuvad audiitori otsustusest, mis põhineb hinnangul riskidele, et aruanne võib sisaldada pettusest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi ning alustehingute mittevastavust Euroopa Liidu õigusraamistikust tulenevatele nõuetele. Asjakohaste auditiprotseduuride kavandamiseks võtab audiitor nimetatud riskide hindamisel arvesse raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamisega seonduvaid mistahes sisekontrollimehhanisme, samuti alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tagamiseks rakendatud järelevalve- ja kontrollisüsteeme. Audit hõlmab ka arvestuspõhimõtete asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

7. Kontrollikoda on seisukohal, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane kinnitava avalduse esitamiseks.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta

8. Kontrollikoja hinnangul kajastab ameti raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes aspektides õiglaselt ameti finantsolukorda 31. detsembri 2012. aasta seisuga ning ameti finantstulemusi ja rahavooge lõppenud aastal vastavalt ameti finantsmääruse sätetele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud raamatupidamiseeskirjadele.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

9. Kontrollikoja hinnangul on ameti 2012. aasta 31. detsembril lõppenud aasta raamatupidamise aasta-

aruande aluseks olevad tehingud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

10. Järgnevad kommentaarid ei sea kontrollikoja esitatud arvamus kahtluse alla.

KOMMENTAARID RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE USALDUSVÄÄRSUSE KOHTA

11. Arvestussüsteemi heakskiitmine ameti peaarvepidaja poolt hõlmab tsentraalseid ABAC ja SAP süsteeme, mitte aga lokaalseid süsteeme ega tsentraalsete ja lokaalsete süsteemide vahelise teabevahetuse usaldusväärset. See ohustab arvestusandmete usaldusväärset.

KOMMENTAARID SISEKONTROLLIMEHHANISMIDE KOHTA

12. Pärast koguriskide hindamist väliskonsultandi poolt 2012. aastal ja komisjoni siseauditi talituse poolt 2013. aasta veebruaris tuvastati ameti sisekontrollimehhanismide toimimises mitmeid potentsiaalselt kriitilisi riske, mis enamjaolt seonduvad andmehalduse, tegevuse jätkuvuse ja IT turvalisusega. Amet alustas 2012. aastal põhjalikku sisekontrollisüsteemi hindamist. Hindamisprotsess on pooleli ja parandusmeetmete võtmine on kavandatud 2013. aastasse.

13. Kulukohustustega seotud assigneeringute kogumäär oli 99 %. Ülekantud kulukohustustega seotud assigneeringute summa oli aga suur II jaotise (halduskulud) puhul, moodustades 2,3 miljonit eurot (22 % II jaotise assigneeringutest), ja III jaotise puhul (tegevuskulud), moodustades 5,6 miljonit eurot (30 % III jaotise assigneeringutest). II jaotise ülekandmised summas 1,1 miljonit eurot vastasid ameti juhtimiskavale või olid seotud maksetega, mille peatamise põhjuste üle puudub ametil kontroll. III jaotise ülekandmised summas 2,1 miljonit eurot vastasid ameti juhtimiskavale ning 0,83 miljoni euro suurune summa kanti üle põhjustel, mille üle puudub ametil kontroll.

EELMISE AASTA KOMMENTAARIDE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

14. Ülevaade kontrollikoja eelmise aasta kommentaaride põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud I lisas.

IV auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige dr Louis GALEA, võttis käesoleva aruande vastu 17. septembri 2013. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

I LISA

Eelmise aasta kommentaaride põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja kommentaar	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud / pooleli / alustamata / ei kohaldata)
2011	Eelarveülekannete suur arv viitab eelarve kavandamise ja täitmisega seotud puudustele ning on vastuolus sihtotstarbelisuse põhimõttega.	Pooleli
2011	Amet soetas 2011. aasta detsembris uue peakorterihooned 36,8 miljoni euro eest, mis tasutakse 25 aasta jooksul kvartalimaksetena, mis teeb intressimaksude summaks 18,5 miljonit eurot. Kontrollikoda on arvamisel, et amet oleks võinud koostöös eelarvepädevate institutsioonidega püüda leida säästlikuma lahenduse, mis oleks täielikult kooskõlas finantsmäärusega ja järgiks usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet.	Pooleli (komisjon ei nõustunud andma täiendavaid vahendeid laenu täies mahus tagasimaksamiseks)
2011	Värbamismenetluse läbipaistvus vajab parandamist. Kirjalike testide ja intervjuude küsimused pandi paika pärast taotluste läbivaatamist valikukomisjoni poolt ning valikukomisjoni liikmed ei allkirjastanud konfidentsiaalsusdeklaratsioone ja huvide konflikti puudumise tõendeid enne kandidaatide taotluste hindamist, vaid alles hindamise käigus.	Pooleli (2012. aasta märtsis kehtestati uued värbamisalased juhised, et kõnealused puudused tulevikus kõrvaldada)

II LISA

Euroopa Toiduohutusamet (Parma)

Pädevus ja tegevus

Aluslepingust tulenevad liidu pädevusvaldkonnad	Teabe kogumine — Ühine põllumajanduspoliitika (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 38). — Siseturu toimimine (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 114). — Rahvatervis (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 168). — Ühine kaubanduspoliitika (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 206).
Ameti pädevus <i>Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 178/2002</i>	Eesmärgid — avaldada teaduslikke arvamusi ning anda teadus- ning tehnobi õigusaktide ja poliitikate osas, mis otseselt või kaudselt mõjutavad toidu- ja söödaohutust; — anda sõltumatut teavet toiduohutusega seotud riskide kohta; — aidata kaasa inimeste elu ja tervise kaitse kõrge taseme tagamisele; — koguda ja analüüsida andmeid, mis võimaldavad riske kirjeldada ja seirata. Ülesanded — esitada teaduslikke arvamusi ja uuringuid; — soodustada riskihindamise ühtseid meetodikaid; — abistada komisjoni; — otsida ja analüüsida teaduslikke ja tehnilisi andmeid ning teha neist kokkuvõtteid; — teha kindlaks ja kirjeldada võimalikke riske; — luua ameti tegevusvaldkondades toimivate organisatsioonide võrgustik; — anda teadus- ja tehnobi kriisireguleerimismenetlustes; — parandada rahvusvahelist koostööd; — tagada üldsusele ja huvitatud pooltele usaldusväärne, objektiivne ja igakülgne teave; — osaleda komisjoni kiirhoiatusüsteemis.
Juhtimine	Juhatas <i>Koosseis</i> 14 nõukogu poolt (koostöös Euroopa Parlamendi ja komisjoniga) nimetatud liiget ja üks komisjoni esindaja. <i>Ülesanded</i> Tööprogrammi ja eelarve vastuvõtmine ja nende täitmise tagamine.

	Tegevdirektor Nimetatud juhatusel poolt komisjoni esitatud kandidaatide nimekirjast pärast kandidaadi ärakuulamist Euroopa Parlamendis. Nõuandev kogu Koosseis Üks esindaja igast liikmesriigist. Ülesanne Tegevdirektori nõustamine. Teaduskomitee ja teaduskomisjonid Ameti teaduslike arvamuste koostamine. Välisaudit Euroopa Kontrollikoda. Siseaudit Ameti siseauditi üksus. Euroopa Komisjoni siseauditi talitus. Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon Euroopa Parlament nõukogu soovitusel.
2012. aastal ameti käsutusse antud ressursid (sulgudes 2011. aasta andmed)	Eelarve 78,8 (78,3) miljonit eurot, millest Euroopa Liidu toetus moodustab 100 % (100 %) Personali suurus seisuga 31. detsember 2012 Ametikohti ametikohtade loetelus: 355 (355), millest täidetud: — põhipersonal (ajutised töötajad ja ametnikud): 342 (334) — muud töötajad (lepingulised töötajad, lähetuses viibivad riiklikud eksperdid): 124 (109). Personal kokku (k.a üheksa 31. detsembri 2012 seisuga välja saadetud tööpakkumist sisaldavat kirja): 466 (443), mis jaguneb vastavalt ülesannetele: — põhitegevus: 383 (326) — haldusülesanded: 83 (117).
2012. aastal pakutud tooted ja teenused (sulgudes 2011. aasta andmed)	Teaduslikud väljundid ja toetavad väljaanded 2012 (2011) 1. tegevus: teaduslikud arvamused, nõustamine ja riskihindamisdokumendid — teaduskomitee/teaduskomisjonide suunisdokumendid: 4 (9) — teaduskomitee/teaduskomisjonide arvamused: 46 (38) — Ameti teaduslikud aruanded: 9 (3) — Ameti avaldused: 2 (3) — Teaduskomitee/teaduskomisjonide avaldused: 4 (4) <u>1. tegevuse teaduslikke väljundeid kokku: 65 (57)</u>

2. tegevus: heakskiitu vajavate toodete, ainete ja nõuete hindamine

— Pestitsiide käsitleva vastastikuse eksperthinnangu järeldused: 60 (54)

— Ameti suunised: 0 (2)

— Teaduskomitee/teaduskomisjonide suunisdokumendid: 7 (17)

— Teaduskomitee/teaduskomisjonide arvamused: 241 (298)

— Ameti teaduslikud aruanded: 1 (1)

— Teaduskomitee/teaduskomisjonide avaldused: 7 (9)

— Ameti avaldused: 4 (3)

2. tegevuse teaduslikke väljundeid kokku: 320 (384)

3. tegevus: andmete kogumine, teadusalane koostöö ja töö võrgustikega

— Ameti suunised: 1 (3)

— Ameti avaldused: 4 (0)

— Põhjendatud arvamused: 114 (88)

— Ameti teaduslikud aruanded: 12 (16)

3. tegevuse teaduslikke väljundeid kokku: 131 (107)

Toetavad väljaanded

— Ürituste aruanded: 11 (8)

— Välised teaduslikud aruanded: 74 (37)

— Tehnilised aruanded: 77 (65)

Toetavaid väljaandeid kokku: 162 (110)

Väljundeid kokku: 678 (658)

— Teaduslikud väljundid, mida toetab kommunikatsioonitegevus: 9,5 % (35 %)

— Avalik nõustamine: 39 (78)

— Veebilehe külastusi: 4,4 (3,5) miljonit

— *Highlights* - väljaande tellijad: 30 309 (27 933)

— Meediakajastus: 9 194 (9 397)

— Meediapäringud: 893 (1 086)

— Pressiteated: 25 (15)

— Uudised veebilehel: 60 (63)

— Intervjuud: 111 (126)

AMETI VASTUSED

11. Kontrollikoja mainitud risk ei tähendanud, et EFSA peaarvepidaja oleks kasutanud ebatäpseid andmeid. Siiski integreerib amet peaarvepidaja läbiviidavasse heakskiitmisprotsessi edaspidi ka kohalikud süsteemid.

12. Juhtimise ja sisekontrolli menetluste käigus hindab amet regulaarselt suuri riske, et tuvastada võimalikud riskid ja võtta asjakohaseid maandamismeetmeid. See on sisekontrolli tähtsaim tegevus, mis kehtestati ameti eesmärkide paremaks saavutamiseks. Amet tugevdab ka edaspidi riske ennetavat juhtimisviisi.

13. Amet parandab jätkuvalt eelarve täitmise jälgimist, et ülekantavad summad oleksid kooskõlas põhi-tegevuse jaoks sätestatud eelarve täitmise eesmärkidega.
